

Μάρκος Ξυδάκης
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τμήμα Φιλολογίας
Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας

Περίληψη διδακτορικής διατριβής:

Επιφάνιος - Στέφανος Δημητριάδης (1760-1827). Ο βίος και το συγγραφικό έργο

Αντικείμενο της διδακτορικής διατριβής αποτελεί η εξέταση της ζωής και του έργου του λογίου της περιόδου του νεοελληνικού Διαφωτισμού Επιφάνιου - Στέφανου Δημητριάδη (1760-1827). Αν και θεωρείται ο πρώτος κωμωδιογράφος των νεότερων χρόνων και ο εισηγητής της επιστημονικής φαντασίας στα καθ' ημάς, αποτελεί βασικό ερευνητικό κενό της ιστορίας της λογοτεχνίας, του θεάτρου και, ευρύτερα, της γραμματείας της νεωτερικότητας. Παραμένει άγνωστος παρά το εντυπωσιακό σε μέγεθος και ειδολογική ποικιλία χειρόγραφο και δημοσιευμένο έργο του: κωμωδία, τραγωδία, διήγημα, φιλοσοφικοί διάλογοι, ουτοπία και επιστημονική φαντασία, στιχουργήματα, λογοτεχνική κριτική. Από τη μία πλευρά, είναι μεταφραστής τριών εκ των σημαντικότερων συγγραφέων της νεωτερικότητας, των Γάλλων Louis Sébastien Mercier και Delisle de Sales, καθώς και του Ισπανού Baltasar Gracian, από την άλλη είναι συγγραφέας πρωτότυπων λογοτεχνικών και θεατρικών έργων που παραμένουν αδημοσίευτα σε χειρόγραφα λανθάνοντα, διάσπαρτα, ελλιπώς ή μερικώς δημοσιευμένα και, κυρίως, ερευνητικά παντελώς αγνοημένα. Ωστόσο, η λογοτεχνικότητα, η εμπειριστατωμένη γνώση των ξένων συγγραφέων, η θεματική και η ειδολογική ποικιλία, η γλωσσική ιδιαιτερότητα, οι ιδεολογικές και φιλοσοφικές αναζητήσεις που συναντώνται στο έργο του, μπορούν να το κατατάξουν μεταξύ των σημαντικότερων του Διαφωτισμού. Επομένως, ο στόχος της έρευνας είναι διπλός: (α) εμπλουτισμός της γραμματείας του 18ου αι. εκδίδοντας και αναλύοντας κώδικες με αισθητικό, συγκριτολογικό, θεατρολογικό, επιστημονικό, θρησκευτικό, ιδεολογικό, φιλοσοφικό ενδιαφέρον και (β) διεύρυνση της προσωπογραφίας της περιόδου προσδιορίζοντας το συγγραφικό στίγμα του Δημητριάδη στην ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας, του θεάτρου και της διανόησης.

Τριμελής Επιτροπή:

1) Γιάννης Ξούριας, Επίκουρος Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας, ΕΚΠΑ (επιβλέπων)

2) Αναστασία Αθήνη, Επίκουρη Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών

3) Δημήτρης Αγγελάτος, Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας και Θεωρίας της Λογοτεχνίας, ΕΚΠΑ

Epiphanius-Stephanos Dimitriadis (1760-1827). His life and work

The thesis in question concerns the life and work of Epiphanius-Stephanos Dimitriadis (1760-1827), a scholar of Neo-Hellenic Enlightenment. Although he is considered to be the first comedy writer of recent years and the one who introduced the science fiction genre, there has not been much research in the history of literature, theater and -more generally- in the bibliography of Enlightenment as far as his work is concerned.

He remains relatively unknown despite the impressive variety of unpublished (manuscripts) and published work: comedy, tragedy, short tale, philosophical dialogues, utopia, science fiction, poems and verse. On the one hand, he is the translator of three notable writers of the Enlightenment: the French writers Louis Sébastien Mercier and Delisle de Sales and the Spanish Baltasar Gracian. On the other hand, he is the writer of original literature works, which remain either unpublished in manuscripts or partly published and generally dispersed. However, the aesthetics, the in depth knowledge of foreign writers, the topics and genres variety and the linguistic diversity should place his work among the most important ones in the age of Enlightenment. In conclusion, this thesis aims at: (a) the enrichment of 18th century literature by publishing and analyzing manuscripts which present an aesthetic, comparative, theatrical, scientific, religious, ideological and philosophical interest; (b) the enlargement of the prosopography of the period in question by establishing his influence in the history of Neo-Hellenic literature, theater and intellectuality in general.

